

Orthography

ପର୍ବ(ଧ୍ୱନି)Sounds

Vowels:-ତଳ ପର୍ବ (ଉଚ୍ଚ ଧ୍ୱନି) :- ଅ ଆ ଇ ଈ ଉ ଊ ଏ ଓ

Consonants:-ମଦଳ ପର୍ବ(ନିମ୍ନ ଧ୍ୱନି) ଝି ଡ ପର୍ବ (ମୁଖ୍ୟଧ୍ୱନି)କ ଗ ଙ ଚ ଜ ଞ ଟ ଠ ଡ ଣ ତ ଦ ନ ପ ବ ଫ

ମୁଦୁର୍ ପର୍ବ (ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଧ୍ୱନି)ର ଖ ଶ ସ ଷ ଯ ଲ

ଲିଙ୍ଗ- ପୁଲିଙ୍ଗ-ସ୍ତ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗ/ (Gender- Masculine-Feminine)

ଦାଦାଲ୍-ନାନୋ (ୟାକ୍ କା)/ତାମ୍ବୁର-ଏଲାର୍/ମୁଦ୍ ପାଲ୍-ମୁରୋ/ମାର୍-ମାୟାର୍/ମାମା-ପୟୋ/କାକା-କୁସି/ପେପି-ପେଡି

ବେନ୍-ବେଦ୍/ବେନୋନ୍-ବେଦିନ୍/ବେନୋଙ୍ଗ-ବେଦିଙ୍ଗ

ପୁରୁଷ-Person Number Gender Agreement

Number	First Person(Inclusive)	Exclusive	Second Person	Third Person
Singular/Plural	ନାନ୍ / ମାମ୍ I/We	ମାନ୍	ନିମ୍/ ମୀର୍ You/You	ଉଣ୍ଡ,ଆଦ୍/ଉର୍(ଓନ୍/ଓର୍)(ଇଣ୍ଡ,ଇଦ୍,ଇର୍) He,She,It/They
Singular/Plural	ନାଞ୍ଜାଦ୍(ନାୟାଦ୍)/ମାୟାଦ୍ My/Our	ମାନ୍ନାଦ୍	ନୀୟାଦ୍/ମୀୟାଦ୍(ନୀଞ୍ଜାଦ୍, ମୀଞ୍ଜାଦ୍) Yours/Ours	ଉନାଦ୍,ଆଦିନାଦ୍(ଦାନାଦ୍)/ଉରାଦ୍(ଓନାଦ୍)ଆଞ୍ଜିନାଦ୍(ଇନାଦ୍,ଇଦିନାଦ୍) His,Her/Theirs
Singular/Plural	ନାକିଙ୍ଗ୍/ମାକିଙ୍ଗ୍ Me/Us	ମାନ୍ନାକିଙ୍ଗ୍	ନୀକିଙ୍ଗ୍/ମୀକିଙ୍ଗ୍ You/You	ଉନ୍ କିଙ୍ଗ୍,ଆଦିଙ୍ଗ୍/ଉର୍ କିଙ୍ଗ୍(ଓର୍ କିଙ୍ଗ୍),ଆଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ Him,Her/Them(ଇନ୍ କିଙ୍ଗ୍,ଇଦିଙ୍ଗ୍,ଇଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍,ଇର୍ କିଙ୍ଗ୍)

Reflective Pronouns:-ତାନ୍ ,ଦାନ୍, ତାମ୍

Nouns:-

suffix:-“aal” (ଆଲ)-It occurs with Masculine nouns(names)

ମାମାଲ୍, ବାବାଲ୍, ଇୟାଲ୍, ମୁର୍ ପାଲ୍(ମୁଜାଲ୍),ପେକାଲ୍,ଦାଦାଲ୍,କାକାଲ୍ ଆଣ୍ଡାଲ୍,ବୀମାଲ୍,ଦେସାଲ୍

suffix:-“aal” (ଆଲ)-It occurs with Descriptive Masculine nouns

କୁନ୍ଦାଲ୍,ଡେଙ୍ଗାଲ୍,କୁଟାଲ୍,କାନାଲ୍ ସୀରାଲ୍(ଗୁଡ଼ିଞ୍ଜାନ୍),ସେଞ୍ ଟାଲ୍,ବାୟ୍ ରାଲ୍ ,ମୁକାଲ୍, ବାୟାଲ୍

suffix:-“aad” (ଆଡ୍)-It occurs with Feminine nouns

ମାୟାଡ୍,କଡ୍ ଯାଡ୍,ଏଲାର୍, ପିକିଡ୍,କୋକୋଡ୍,ଲେୟ୍ ଖାଡ୍

Time nouns occur in Time Phrase:-ଦିନାମ୍(ରୋଜ୍)ଖାରାମ୍,ନେଲ୍(ଲେଞ୍)ଏଣ୍ଡ୍(ସାନ୍ ସ୍ରାମ୍)

Nouns are inflected for Case and Numbers:-

ବଚନ(ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ାଏ)

ଏକବଚନ(singular numbers)	ବହୁବଚନ(plural endings)
ଝେର୍ କ୍, ଗିସିଡ୍,ମାର୍ ଡୁଡ୍	ଝେର୍ କି, ଗିସିଡି, ମାରି,ଡୁଡି
ପେଡେମ୍ (ପେଣ୍ଡ୍), ନୁୟ୍ , କେଲ୍,ଲୋନ,ବୟ୍	ପେଡେକ୍ (ପେଣ୍ଡ୍ କ୍), ନୁୟ୍ କ୍,କେଲ୍ କ୍ ଲୋକ୍, ବୟ୍ କ୍
କୟ୍ ମ୍ ,କୀମ୍	କୟ୍ ମୁର୍,କୀମୁର୍
ଆର୍,	ଆର୍ କ୍
ପେକାଲ୍ ,ପିକି	ପେକର୍ ପିକିର୍(ପିକିଡ୍)
ରୁପାୟ୍ ଝେର୍ କାଡ୍,	ରୁପ୍ ଯା ଝେର୍ କା
ନୁଲେ, ଖୀସି ,ପାଦି	ନୁଲେ, ଖୀସି ,ପାଦି

Accusative Marker(କିଙ୍କ):- I beat Desal –ନାନ୍ନା ଉନ୍ କିଙ୍କ ରେକ୍ ତାନ୍(ଖାଡ଼ୁ ସ୍ ତାନ୍)

Instrumental Marker(ଦେ,ତେ,ତୋଣ୍ଡେ,ସାଙ୍ଗେ)- କାୟ୍ ଦେ ,ଜୀଖା ତେ ,ଉନ୍ ସାଙ୍ଗେ ,ନା ତୋଣ୍ଡେ

Locative marker(ନାଗା,ତାଗା)ଦାନାଗା, ଲୋତାଗ)

Possessive Marker(ଦା,ତା,ନାଦ୍,ନ୍)ଆର୍ ଦା,ଲୋତା,ଉନାଦ୍,ଉନ୍

Ablative Marker(କଞ୍ଜ,ନୁଞ୍ଜ,) ଆଗା ନୁଞ୍ଜ,କଞ୍ଜ

Daive Marker(କିଙ୍କ,କ୍) ନାକିଙ୍କ,ଉନ୍ କିଙ୍କ

Time Adverbs:-ଇଞ୍ଜେ,ନାଙ୍ଗା,ଆସୁର୍,ଜେଲ୍,ଜାମ୍ ,ସର୍ ପାଟ୍

Space Adverbs:-ଏଡ଼ାମ୍,କୂୟ୍,ଦୂରାମ୍,ମୟ୍ ଗାରେ,ପରେ,ମାଡ଼ୁ ଗ,ଆଦାମ୍,କୂୟ୍

Quality Adverbs:-ମଞ୍ଜ,ଗାଚିଙ୍କ,ନାଖାଙ୍କ,କୁରୁଡ଼

Quantity Adverbs:-ନାଗେ,ଦୀବେଡ଼ୁ,କେନ୍ନା,ଉମାର୍,ଚୁଡ଼ୁର୍,ସୁପୁକ୍

Manner Adverbs:-ତିନାଙ୍କ,ସାରେତୋର୍ କାଲିୟ୍,ନାଲ୍ଲା,ଆସ୍ କେ,କାଡ଼ୁ କ୍